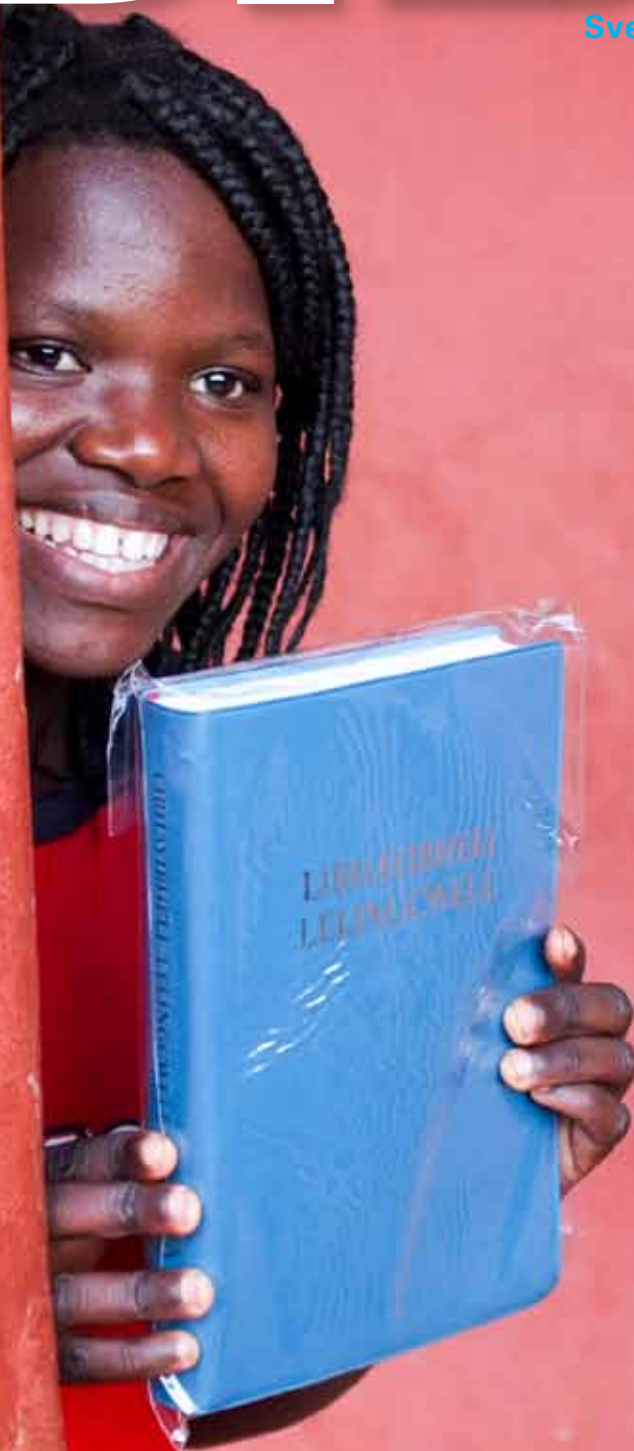

BIBEL

Svenska Bibelsällskapets tidning 3/2014

Swaziland tar hoppet på allvar

Sid 6

Nye generalsekreteraren
Anders Blåberg har ordet

Sid **3**

511 språk har hela Bibeln
översatt, 1 295 språk har
Nya testamentet

Sid **5**

Brasiliens bibelsällskap
sprider ljus i Amazonas

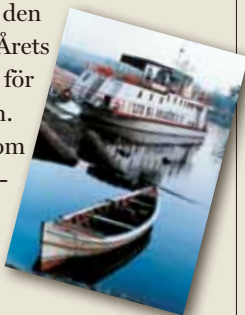
Sid **8**

Lars har 300 biblar hemma
i garaget

Sid **15**

Vi finns på bokmässan

Varmt välkommen till Bibelsällskapets monter på Bok- & Biblioteksmässan i Göteborg den 25–28 september. Årets övergripande tema för mässan är Brasilien. Därför berättar vi om vårt insamlingsprojekt Ljus i Amazonas i Brasilien, och naturligtvis säljer vi böcker till förmånliga mässpriser. Vi finns i monter G 01:15 på andra våningen.

Gamla mynt och sedlar kan få nytt värde

Har du sparat gamla mynt och sedlar som inte används i handeln längre? Vill du att de ska få komma till nytta? Skicka eller lämna in dem till Bibelsällskapet så avyttrar vår kontaktman Tomas Marklund dem och intäkterna går till Bibelsällskapets projekt! Ta en titt i lådor, burkar och portmonnäer! Det kanske finns pengar till nya biblar där? Även utländsk valuta, klockor och smycken tas emot. Varmt tack! Se adress i redaktionsrutan på sidan 3.

Bibelns dag och 200-årsjubileum

Nästa år är det 200 år sedan Bibelsällskapet bildades och det ska vi fira!

Startskottet blir Bibelns dag söndagen den 18 januari. Det är en dag då man kan lyfta fram Bibeln i sin församling, eller hemma, och fördjupa sig, tacka och be. Lagom till Bibelns dag kommer också nya provöversättningar av Galaterbrevet och delar av Lukas-evangeliet att finnas klara för beställning. En studiehandledning finns för dem som vill fördjupa sig i texterna.

Bibelpaket

Som inspiration och stöd till församlingar kommer vi att erbjuda ett församlingspaket med material som kan vara basen för en egen bibelutställning. Det kommer att innehålla bibelläsningsplaner, bibelfaktafolder, tidningen Bibel, affischer, mannakort och aktivitetstips med mera.

Bibelsällskapets stödförsamlingar som ger ett bidrag på 1 500 kronor per år till bibelverksamheten får paketet gratis. Övriga församlingar betalar 200 kronor plus porto. Vi räknar med att ha 700 paket klara i december, och sedan är det först till kvarn som gäller. Vi berättar mer i nästa nummer av Bibel.

I samband med Bibelns dag äger den ekumeniska Böneveckan för kristen enhet rum 18–25 januari. Sveriges Kristna Råd och Bibelsällskapet skickar ut material i början av november. Den här gången är det kristna i Brasilien som står för gudstjänstupplägg och val av bibeltexter.

Den 8–10 maj har vi sedan en jubileumsfest i Uppsala med seminarier kring bibelöversättning och andra spännande projekt, utställning på Carolina Rediviva och festgudstjänst i domkyrkan. Boksläpp blir det också!

Original Anders Persson

Orättvisa & obalans

Isommar fick jag en ny e-postadress som innefattar ordet bibeln. Det var nästan som att få ett nytt namn eller åtminstone ett namntillägg. Min e-postadress är flitigt använd, långt mer än min vanliga postadress.

– Vilken fin adress du fått, sade vänner med känsla för Bibeln, och jag höll med. Bibeln lockar, utmanar och imponerar. Bakgrunden är att jag från 1 augusti är anställd på Bibelsällskapet som generalsekreterare.

Jag är 56 år, bor i Örebro, är gift och har fyra barn. Under mina tidigare år har jag hunnit vara pastor på fyra platser

i sammanlagt 23 år. De senaste åtta åren har jag arbetat som samskulleledare för Evan-

geliska Frikyrkan. Men min allra första erfarenhet av tjänst handlade om mission. Som nykläckt student och med en kort bibelskoletid reste jag till Frankrike och ägnade ett år åt evangelisation och församlingsarbete. Den erfarenheten har präglat mig. Jag har ett brett intresse för den internationella sidan av Guds verk.

Måste förankra tron

Mitt bibelintresse fick också en stark skjuts framåt under mina tidiga år. När jag hamnade utomlands förstod jag, uppryckt från min trygga uppväxtmiljö med kristen familj, församling och många kompisar, att min tro måste vara förankrad i något större än min egen upplevelse. När tillvaron blev avskalad var det viktigt att utifrån Bibeln bättre kunna förankra både tron och livet. Så hamnade Bibeln högt på min bästa-lista.

I dag är det två saker som framför allt driver mitt intresse att jobba för Bibelsällskapet. Det första är vad jag kallar den stora orättvisan. Jag tillhör den grupp som har tillgång till Bibeln på

sitt eget språk. Inte bara en översättning utan många olika, och jag har råd att köpa flera biblar och äga en smartphone med bibelapp, och jag får läsa bibeltextern på ett modernt språk.

Svenska är ett av de 511 språk som hela Bibeln är översatt till. 4 500 språk återstår att ta sig an för bibelöversättarna. Detta är den stora orättvisan. Några har i överflöd, andra saknar helt Guds ord på det egna språket. Dessutom är en del översättningar så gamla att de inte längre är begripliga för nya generationer. Bibelsällskapet över hela världen arbetar för att få slut på orättvisan.

Oroande obalans

Det andra som fångar mitt intresse berör mig kanske på ett djupare plan. Det handlar om obalansen mellan att äga och att använda. I vårt land har de flesta tillgång till en bibel. Den finns i bokhyllan, på nattduksbordet, på nätet eller i något skrymsle. Men steget mellan att ha en bibel och använda den kan vara stort. Det krävs uppmuntran till att bli en läsare, eller en introduktion för att komma över "bibeltröskeln". Några närmar sig Bibeln genom en livskris, och andra knuffas in i Bibelns värld av en ren tillfällighet.

Det är bibelbrukaren som får ut något av Bibeln, eller snarare som Bibeln gör något med. Därför kan jag inte vara tillfreds med att vi bara sprider Biblar. Med all tänkbar fantasi och kreativitet måste vi verka för att Bibeln också blir använd, både bland dem som inte kommit nära den och bland dem som är väl bekanta med dess innehåll. För det är med Bibeln som med klockan. Även efter det att man lärt sig klockan behöver man använda den dagligen.

Anders Blåberg
Generalsekreterare

Svenska Bibelsällskapet

arbetar för att Bibeln ska översättas, spridas och användas. Vi är en del av världens största bibelrörelse som heter United Bible Societies, UBS. Via UBS arbetar vi tillsammans med 146 andra bibelsällskap för att göra världens mest lästa bok ännu mer känd och tillgänglig.

Kontakt

Besöksadress
Bangårdsgatan 4 A, Uppsala

Postadress
Box 1235, 751 42 Uppsala

Tfn 018-18 63 30
Fax 018-18 63 31

E-post info@bibeln.se

Org nr 802000-3292

Webbplatser

www.bibelsallskapet.se
www.bibelbutik.se
www.bibeln.se

Ge en gåva

Välkommen att ge en gåva till Bibelsällskapets arbete! Använd något av kontonumren nedan.

Pg 90 06 26-3
Bg 900-6263

Tidningen BIBEL

ges ut av Svenska Bibelsällskapet

Ansvarig utgivare
Anders Blåberg
E-post anders.blaberg@bibeln.se

Redaktör/layoutare
Lotta Ring
E-post lotta@bibeln.se

ISSN 2000-7752

Omslagsbild

Brenda med sin bibel, Swaziland
Foto Adam Garff

Tryckeri, Lenanders Grafiska, Kalmar 2014

Krister Andersson har just gått i pension och lämnat över uppdraget som generalsekreterare till Anders Blåberg.

Krister har varit i Bibelsällskapets tjänst i tio år och har arbetat enträget utifrån Bibelsällskapets målsättning att göra Bibeln översatt, känd och använd – i Sverige och i världen.

Krister vurmar särskilt för bibelöversättning, ett område där det finns ofantligt mycket kvar att göra.

Vill du sända ett tack för Kristers tid på Bibelsällskapet är du välkommen att göra det genom att stödja vårt översättningsprojekt i Botswana!

Text Lotta Ring

Foto Olaf Brandt

Krister Andersson låter flyttlasset gå till Trädgårdsgatan i Norrköping och ser fram emot lite lugnare dagar som pensionär. Chansen är dock stor att han syns i Bibelsällskapets sammanhang ett tag till, särskilt under jubileumsåret 2015. Just nu dokumenterar han Bibelsällskapets historia sedan år 2000.

Ny E-postadress: krister.andersson888@gmail.com
Nytt mobilnummer: 072-578 78 84

Foto Francois Steberhagen

Folket väntar

Ny bibelöversättning i Botswana till språket kalanga

Jag åker 50 mil en gång i månaden från huvudstaden Gaborone till Francistown för att peppa och stötta översättarteamet som finns där, berättar Gabriel Tsuaneng över telefon.

– Jag uppmuntrar dem att se sitt kall och känna glädje och stolthet i uppdraget som innebär ett så stort ansvar.

Gabriel är generalsekreterare för Botswanas lilla bibelsällskap som trots allt driver fem stora bibelöversättningsprojekt på inhemska språk. Vi i Sverige har förmånen att finansiera den översättning som görs till språket kalanga.

Översättarteamet i Francistown består i dag av fyra personer som arbetar frenetiskt med att få Gamla testamentet

färdigt senast 2016. Har de flyt kan de vara klara redan nästa år. Nya testamentet är redan tillgängligt, och längtan efter en komplett bibel är stor bland den kalangatalande befolkningen som bor i nordöstra Botswana, men även i delar av det angränsande Zimbabwe.

Flera engagerade

– Vi bedriver ett ekumeniskt arbete och jobbar över alla sorters gränser för att serva folkgruppen som talar kalanga med Guds ord, berättar Gabriel som engagerar olika kyrkor i processen.

Parallellt med översättningen pågår läs- och skrivträning i samarbete med universitetet i Francistown. När över-

sättningen är färdig kommer fler också att vara läs- och skrivkunniga.

Gabriel passar på att be om förbön för översättarna och tackar oss för stödet! ●

Foto Francois Steberhagen

Baseki Portia är projektkoordinator och korrekturläsare och har fått viktig fortbildning inom översättning via United Bible Societies.

BIBELSIFFROR

Senaste statistiken kring bibelöversättning

Vad hände på bibelfronten under 2013? Nu är statistiken klar, och under året som gick var United Bible Societies, de förenade bibelsällskapen, med om att slutföra bibelöversättningar på 18 språk. Det medförde att 15 miljoner människor som talar dessa språk själva kan ta del av Guds ord.

Tio av språken fick Bibeln översatt och publicerad för första gången. De övriga åtta är nyöversättningar till begripligt nutidsspråk. Uppgiften att se över och revidera en översättning kan vara lika viktig som att översätta Bibeln för första gången. Nya generationer av bibelläsare behöver nya översättningar som anpassas efter hur språket utvecklas. Uppdraget att översätta Bibeln är en ansvarsfull utmaning.

Mandinka och kokborok

Exempel på språk som fått hela Skriften är mandinka-språket i Gambia, utmurtiska som talas i östra Ryssland och kokborok som talas i delstaten Tribura på gränsen mot Bangladesh i östra Indien. Sango, som är officiellt språk i Centralafrikanska republiken, fick också en ny bibelöversättning. Detta av konflikter sargade land har en stark koppling till svensk mission. Den nya Bibeln på sango är en riktigt god nyhet i ett för övrigt ganska dystert flöde av nyheter från landet.

Tillgång till biblar

Så många som möjligt ska ha tillgång till hela Bibeln på sitt språk. Det är United Bible Societies motto. Hur långt har vi då hunnit? Tack vare gemensamma ansträngningar och tillgång till digital teknik så ökar takten att få fram Bibeln på nya språk. Hela Bibeln finns nu tillgänglig på 511 språk och Nya testamentet på nästan 1300. Men det är en bit kvar till målet eftersom över 4 500 språk saknar bibelöversättningar! Från år 2000 har

dock bibelsällskapen lyckats slutföra 108 helbiblar och 260 Nya testamenten.

Genom de projekt som Svenska Bibelsällskapet stöder runt om i världen har vi i Sverige bidragit till denna goda utveckling. Den som under några år följt ett enskilt projekt att få fram Bibeln på ett nytt språk vet att det ofta kräver heroiska insatser av översättarna. Själva uppdraget att översätta är komplicerat, och lokala förhållanden kan göra uppdraget ännu krångligare. Desto större är anledningen för oss att vara entusiastiska över framgångarna med bibelöversättning. ●

Hela Bibeln finns nu tillgänglig på 511 språk och Nya testamentet på nästan 1300. Men det är en bit kvar till målet, eftersom 4 500 språk saknar bibelöversättningar!

Under 2013 hjälptes bibelsällskapen åt att slutföra 18 bibelöversättningar på språk som talas av 15 miljoner människor.

Foto: Joaquin Dassenville

I specialsatsningen 100 biblar på 1 000 dagar har det gått framåt och 58 biblar är klara. När treårsperioden är slut finns det 100 översättningar på språk som talas av 500 miljoner människor.

Det globala digitala bibelbiblioteket fylls hela tiden på med bibelöversättningar som sedan kan användas i andra forum och format.

GENOM SMÄRTAN

Swazilands bibelsällskap agerar på flera fronter

Sjukhusradio för patienter, omsorg för föräldralösa, traumabehandling för misshandlade, framtidsplanering för hiv-infekterade ... Bibelsällskapet vilar inte.

I Swaziland talar man sällan öppet om sina svårigheter, det hör inte till kulturen. Det som händer i familjen stannar i familjen. Men bibelsällskapet i Swaziland arbetar hårt för en attitydförändring på grund av det allvarliga hälso-

läget. Landet har flest antal hiv-smittade i förhållande till sin folkmängd, nästan 30 procent. Alla är berörda, direkt eller indirekt, som till exempel den lille gossen som satt förskjunken i egna tankar i skolbänken. Läraren frågade kärleksfullt

Huvudstaden i Swaziland heter Mbabane. Landet har cirka 1,1 miljoner invånare.

Bongiwe Shongwe i Joyela får hjälp via Matjetjeni omsorgscenter för utsatta barn.

Generalsekreterare Sphiwe Ngwenya sitter sällan still på kontoret. Fältbesök är vardag.

men bestämt varför han satt och stirrade ut i luften när han borde följa med på svarta tavlan. Pojken ursäktade sig med att han hade ont i magen. Har du inte kommit ihåg att äta frukost? frågade läraren. Nej, han ruskade på huvudet, det hade han inte.

”Förlåt, men jag har ont i magen ...”

Pojken var utmattad av att axla ansvaret för sin döende mor hemma på bastmattan i hyddan. Han gick upp tidigt på morgnarna för att tvätta henne och ge henne de magiska piller som eventuellt kunde hålla döden på avstånd ett tag till.

Alla har sina historier om sorg och förlust att berätta i Swaziland. Under ytan lurar smärtan. Det socioekonomiska läget är ansträngt i det lilla landet som ligger längs Sydafrikas nordöstra gräns.

Aktivt sällskap

Bibelsällskapet driver flera projekt för att hjälpa sin befolkning – barnhem för föräldralösa, omsorgscenter för utsatta barn, sjukhusradio för patienter, vård och terapi för misshandlade, material till församlingar, bibelöversättning med mera.

I år är Svenska Bibelsällskapet med och finansierar satsningen på sjukhusradio och stödet till våldsoffer.

Människor behöver sjukvård i större omfattning än tidigare och många patienter blir långliggare. Något så enkelt som att lyssna till predikningar, bibelläsning, musik och rådgivning via högtalarsystem på sjukhusen kan vara det som ger kraft att kämpa vidare.

– Jag var på sjukhuset i tre månader för tuberkulosbehandling och utan sänd-

Journalisten Winnie Ncongwane fick diagnosen hiv i samband med att hon blev gravid med sin dotter. Hennes man hade varit otrogen och blivit smittad. Winnie var orolig för sitt ofödda barn och bad och ångslades. Lyckligtvis föddes barnet friskt. Winnie tillbringar nu sin tid med att arbeta inom bibelsällskapets Good Samaritan-program och hjälper andra som har hiv och aids. Ungefär 42 procent av de kvinnor som blir gravida i Swaziland är hiv-infekterade.

ningarna via högtalarsystemet hade det varit en ökenvandring, en outhärdlig tid, berättar Mandla Soko.

Bibelsällskapet installerar radiosystemen med högtalare i rum och mottagningar och arrangerar direktsändningar och inspelningar. Hoppet är att fler lokala församlingar engagerar sig i programproduktion och patientbesök.

För generalsekreterare Sphiwe Ngwenya verkar ingenting omöjligt, inte ens att tala om det mest privata om det är vad som krävs för att komma vidare för en människa. Stigmatiseringen som

lägger sig som ett ok över sjuka, sargade eller slagna måste lyftas av. Den som slår behöver också hjälp.

Swazilands Bibelsällskap utvecklar program och pedagogik och engagerar folk som vill hjälpa till. Vi får vara med.

Lotta Ring

Foto Synne Garff, Adam Garff, Francois Sieberhagen, Christian Kistrup, UBS
Pg 90 06 26-3 "Swaziland"

Doktor Bitchong som är aids-expert i Manzini är bekymrad över situationen i landet.

Pastor David Zungu sänder radio direkt till patienterna på Mankanye-sjukhuset.

Det statliga regionsjukhuset Mankanye har många patienter med långa vårdtider.

Wilson Ferreira Duarte är gammal kapten och älskar den mäktiga Amazonasfloden.

Uppför floden

Vi befinner oss i väglöst land. Floden är den enda transportleden. Regnskogen växer tät och mörk runt omkring, men här finns by efter by. Små bosättningar som kämpar för sin överlevnad, och människor som väntar. De väntar på besök av båten som heter "Ljus i Amazonas III". Med sjukvårds- och tandläkarmottagning, laboratorium, bibliotek och bibelmateriel är dess besök helt livsavgörande för flodens folk. När ryktet går att båten är på väg fylls bryggorna av tålmodigt spejande människor. Ana Maria är orolig över vad som felas med magen, Monica behöver en bibel och Divaldo borde få laga sin värkande tand ...

Frön av hopp

Wilson Ferreira Duarte på bilden ovan har varit kapten i 41 år på båtarna som färdats uppför Amazonas från Belém. Han tar hand om läkare, tandläkare, socialarbetare, präster och alla volontärer som reser med honom på väg ut till bosättningarna. Nu ska han lämna över till sonen som blir nästa kapten. Nya bosättningar väntar på hjälp längre uppåt floden.

– Jag är 72 år, och jag har stor respekt för Guds ord, säger Wilson. Det styrker mig inför livets stormar. Det bästa i mitt liv är vänskapen med alla som bor längs floden. Med glädje och kärlek har jag fått plantera frön av hopp hos dem. Det är viktigt att föra Guds ord vidare till flodens folk! ●

Ljus i Amaz

Ditt ord är en lykta för min fot, ett ljus på min stig, står det i Psaltaren. Bibelordet är ledstjärnan för dem som ger sig ut längs Amazonasflodens vindlingar och ger människor sjukvård och delar Guds ord. Behoven är enorma.

Det brasilianska bibelsällskapet gör ett arbete som ingen annan utför, och de räddar liv i både fysisk och andlig bemärkelse. Amazonas befolkning sätter sin lit till bibelbåten och sjukhusbåten som sakta stävar uppför flodens vindlingar, men än är det en bråkdel av flodområdet man hunnit

täcka. Bibelsällskapet har gjort regelbundna resor sedan 1962 till bosättningar som är isolerade och ligger långt från städerna, men drömmen vore att nå längre till dem som ännu inte kunnat få besök.

Den ursprungliga uppgiften för Ljus i Amazonas var att sprida Guds ord, men projektet expanderade snart beroende

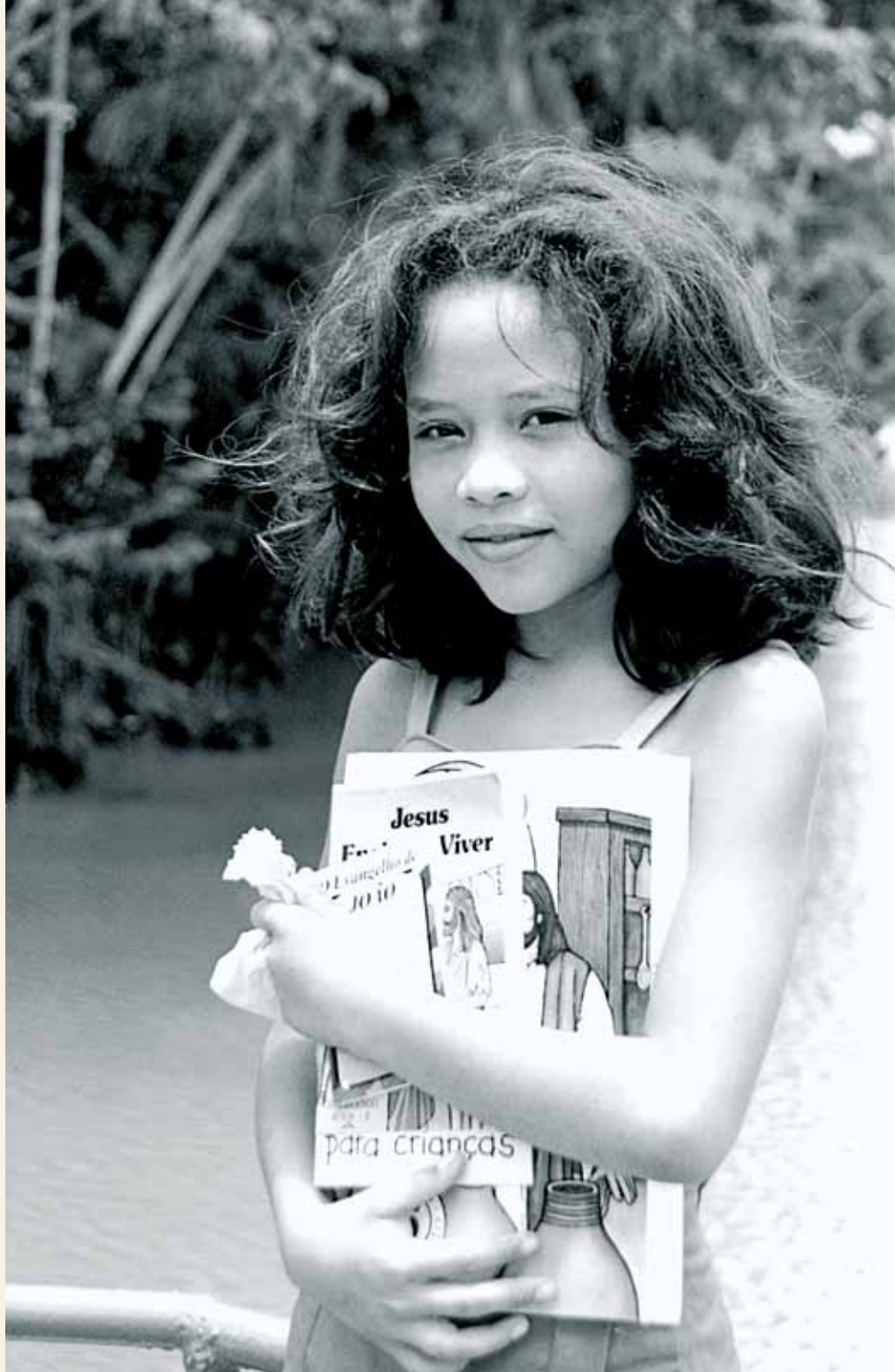

onas

på de extremt stora behov man mötte. Sjukhusbåten är utrustad med sjukstuga, tandläkarmottagning, apotek och ett medicinskt laboratorium. Det går att genomföra akuta behandlingar och till och med små operationer. Det finns alltför många exempel på hur sjuka människor förtvivlat gett sig iväg i småbåtar för att nå fram till städernas mottagningar och inte hunnit fram i tid. Nu sprids informationen om besöken av Ljus i Amazonas III från mun till mun, och bryggorna är alltid fulla av patienter och nyfikna bybor och barn som väntar. ●

Bibelbåten erbjuder seminarier, familjerådgivning, söndagsskola för barn och tips och material till egna aktiviteter i bystugorna.

Läs mer på nästa sida! ▶

Ljus till flodfolket

I regnskogen där det varken finns vägar eller telefonnät är floden kommunikationsvägen. Målet för projektet Ljus i Amazonas är att förbättra invånarnas livskvalitet och ge medicinsk, social och andlig hjälp via sjukhusbåten Ljus i Amazonas III och bibelbåten Ljus i Amazonas II. Båda båtarna är utformade för att navigera i Amazonas vatten, och det finns hopp om att utrusta en båt till.

Textbearbetning Lotta Ring
Foto BBS, UBS, Lawrence Sum
Pg 90 06 26-3 "Brasilien"

Roselene de Oliveira läser varje dag i den bibel hon fått och säger att hon har Gud i sitt hjärta nu. Läkarna på båten räddade dessutom livet på hennes lille son som skulle ha dött om inte båten kommit.

69-åriga Angelita från Urubuoca är pensionerad lärare. Hon har alltid prickat in båtbesöken och tycker att Ljus i Amazonas är ett underbart projekt som hjälpt henne.

Tandvård är ett viktigt inslag i projektet, och här pågår tandborstarlektion på flodbanken. Över huvud taget riktar Brasilianska Bibelsällskapet in sig på ett förebyggande arbete som inspirerar folket till att ta hand om sin hälsa och varandra och utveckla sina bosättningar så att de själva kan tillgodose sina behov. De flesta lever av att skörda acai och cassava, fiska och jaga. Det statliga intresset för området är litet. Många vittnar om hur tillvaron gradvis förbättrats tack vare båtbesöken och personalens uppmuntrande insatser.

Sandro da Silva Pereira från Mrurtucu tycker att Bibeln har lärt honom att vara en bättre medmänniska. Både det andliga och det medicinska stödet har varit viktigt.

TANKAR MED TIDSPERSPEKTIV

Ärkebiskop emeritus Gunnar Weman svarar på frågor om Bibeln

Hur resonerar någon som levt ett långt liv med Bibeln kring det här med bibelläsning? Gunnar Weman funderar gärna över Bibelns innehåll, slår i böcker, jämför och fördjupar sig, men framför allt tycker han att man bäst läser Bibeln tillsammans med andra.

Är Bibeln relevant läsning för dagens människor?

– Enkelt uttryckt är naturligtvis Bibeln mer än angelägen för både samhälle och kyrka. Trots tilltagande sekularisering är vi ju övertygade om att vårt samhälle i någon mening vilar på grundläggande kristna värderingar – som i sin tur är hämtade ur Skriften.

Det tillhör den gudstjänstfirande kyrkans tro att Bibelns ord är ett levande, verksamt ord. Därför läses Guds ord i församlingens mitt, därför predikar prästen med Guds heliga Andes bistånd, därför firar vi gudstjänst med både psalmer och böner som utgår från bibelordet.

Visst är Bibeln relevant – men den är ofta svårtillgänglig för den enskilda människan. En god regel säger att den ska läsas i gemenskap, alltså främst i gudstjänsten. Det verkligen oroande är att bibelstudiegrupperna har minskat i antal på ett så dramatiskt sätt under de senaste decennierna.

På sin tid skrev bland andra Ebbe Arvidsson, Tage Bentzer, Per-Olof Sjögren och andra församlingsbyggare enkla, tydliga bibelstudieplaner. Varför sådant material i dag lyser med sin frånvaro på kyrkornas bokbord vet jag inte, men det säger kanske något utmanande om Bibelns ställning hos människor i allmänhet och hos kyrkans folk i synnerhet.

Kan du titulera dig som bibelbrukare?

– Det är nog så att vi är många som har visioner av ett starkare och mer tydligt engagerat liv i Kristi efterföljd. Vi skulle vilja vara närmare Herren, mer samlade, mer bedjande, mer läsande, mer tjänande – och följaktligen mindre upptagna av vardagslivets så kallade

”världsliga bekymmer”. Vi kan ibland också höra om människor som drabbas av Guds verksamma ord.

Från gångna tider berättas om läsare, bibelbrukare, som kunde lägga undan allt annat för att bli stilla inför Ordet. En sådan är inte jag – men jag tackar Gud för dem som har fått den nådegåvan!

I den kristna församlingen är det uppenbarligen så att nådegåvorna, tjänsterna, verksamheterna är olika men att treenig Gud är en och densamme.

Det som är varje döpt människas särskilda kallelse träder fram genom Anden, så att det ”blir till nytta” för helheten (1 Kor 12:4 ff). Och samtidigt kan nog många av oss längta efter att bli mer av det som vi än så länge inte är. Det i sin tur är av allt att döma en del av livsvandringens villkor, så länge det heter ”i dag” (Heb 3:13).

Hur gör du med det som är svårt att ta till sig i Bibeln?

– En god regel säger att man ska gå förbi det svårbegripliga, läsa vidare och lita på att Herren Gud vid ett annat tillfälle – förr eller senare – hjälper oss att förstå. Som präst och förkunnare gäller det i varje fall att se svårigheterna i sitt sammanhang genom att så att säga läsa dagens text ”på längden”.

Många av oss har säkert också gjort erfarenheten att det är både nyttigt och spännande att jämföra den förra bibelöversättningen (som jag ju växte upp med) med den senaste. Nya ordval kan hjälpa oss att se med nya ögon.

Svenska Bibelsällskapet gav i början av 1980-talet ut *Bibelkonkordans till Nya Testamentet* 1981. Det var Kuno Åberg som på sin tid delade med sig av sitt vetande. Den borde ges ut på nytt och då omfatta Bibel 2000. En sådan utgåva skulle hjälpa många att ta sig fram bland svårigheterna – och se sammanhangen!

Har du något favoritbibelord?

– När jag 1986 skulle tillträda som biskop i Luleå, skulle jag ange ett bibelord för det så kallade biskopsvapnet. Jag stannade för den storslagna lovsången i Rom 11:33–36. Aposteln bekänner att all rikedom och kunskap är hos Gud. Denne Gud omsluter allt i tillvaron, också det som vi inte förstår. Genom Guds gärningar i Kristus Jesus lever vi. Stort och ofattbart är allting – också mitt liv – ”till honom”. I glädje och förtröstan sammanfattade jag detta textsammanhang med orden ”Till Gud är allting”. Med den inriktningen lever jag av nåd alltjämt!

Gunnar Weman

Foto: Jim P. Ellström, IKON

Gunnar Weman, 82 år och boende i Sigtuna, var ärkebiskop i Svenska kyrkan 1993–1997. Innan dess var han biskop i Luleå stift.

Vill ni ha besök 2015?

Bibelsällskapet gör gärna församlingsbesök i samband med bibeldagar, gudstjänster, dagledigsamlingar och liknande. Vi har även ett koncept för kontraktsutbildningar för anställda. Under jubileumsåret 2015 vill vi satsa extra på församlingsservice. Välkommen att höra av er för vidare diskussion!

Kontakt: Anders Blåberg, anders.blaberg@bibeln.se, 070-631 41 90

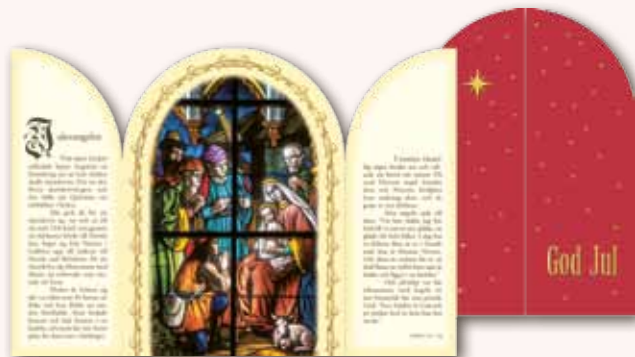
Grattis till vinnarna!

Tack för alla inskickade svar med korsordslösningar från förra numret! Vi gratulerar följande vinnare i korsordslotteriet:

Rolf Pers, Borlänge
Birgitta Lindgren, Mullsjö
Noomi Ann-Mari Prytz Aronsson, Jönköping

Ingrid Söderberg, Gamleby
Anders Götberg, Göteborg

Samtliga får den lilla skriften Jesu ord om kärlek.

Årets vackra julkort

Kyrkfönster i Norra Solberga kyrka, Nässjö.

Best nr 864

Pris 1–24 st 9:-, 25–49 st 8:-, 50–99 st 7:-, 100– st 6:-

Kuvert beställes separat, best nr 866. Pris 1:-/st

Bibelfrågesport

Testa din bibelkunskap i Bibelbutikens quiz! Svaren hittar du längst ner på sidan.

- 1.** De vise männen kom med gåvor till Jesusbarnet. Vad fick han?
- 2.** David blev den andre kungen i Israel. Hur gammal var David när han blev kung?
- 3.** Vilken profet var det som sa: "Här är jag. Sänd mig."?
- 4.** I Bibeln står om en talande åsna. Vem var det som ägde den?
- 5.** Efter att Saul mötte Jesus på vägen till Damaskus bytte han namn. Till vad?
- 6.** I liknelsen om de tio brudtärnorna var det fem av dem som saknade något. Vad var det? Bröllopskläder, guldmynt eller lampolja?
- 7.** Var det Kain eller Abel som var herde?
- 8.** Vilket naturfenomen sätter Gud som tecken på att han inte vill skicka en översvämning igen som på Noas tid?
- 9.** Han försökte räkna alla stjärnorna på himlen, en av hans söner hette Isak och hans hustru var Sara. Vem var det?
- 10.** Avsluta versen: "Från höjden fattade han min hand ..."

- 1.** Guld, rökelse och myrra. **2.** 30 år. **3.** Jesaja.
- 4.** Bileam. **5.** Paulus. **6.** Lampolja. **7.** Abel. **8.** Regnbågen.
- 9.** Abraham. **10.** "... och drog mig upp ur djupa vatten."

LÄSTIPS

Bibelbutikens Aila har ordet:

Alla årstider har sin tjusning, så även hösten! Efter en solig sommar kan vi välkomna höstens klara luft. Även regn och rusk kan kännas bra, fast i små doser.

Höst är inte bara en väderleksförändring utan även ett slut på sommarlov, semester eller ledighet för många av oss. Vardagen tar vid, skola, arbete och aktiviteter startar. Våra agendor fylls och vi letar efter luckor för att hinna varva ned. Att läsa böcker är ett väl beprövat sätt att koppla av. En bra bok, en skön färd att sitta i, en varm kopp te eller kaffe och varför inte en god bulle till, kan det finnas så mycket mer att önska en höstkväll? Jag tror att ni är många som håller med mig om att detta är en av livets fröjder!

Bibelbutiken är en plats där du kan införskaffa god litteratur på ett enkelt sätt. Beställ någon av böckerna som presenteras här eller gå in på vår nätbutik www.bibelbutiken.se där du hittar hela vårt sortiment. *Hösthälsningar!*

Aila Luotomäki, Bibelbutiken

Mina första Bibelberättelser

I den här boken återberättas lättläst och underhållande många av både Gamla och Nya testamentets centrala händelser. *Inbunden*

Best nr 1893 Pris 139:-

Barabbas – DVD

Filmen bygger på nobelpristagaren Pär Lagerkvists världsberömda roman, som nu filmats för tredje gången.

Speltid: 3 tim
Åldersgräns: 15 år

**Best nr 1891
Pris 139:-**

Jag tar bussen med de andra

”Jag tar bussen med de andra.” Det var den nyvalde påvens Franciskus besked till sin limousinchaufför

efter att han för första gången hade framträtt utanför Peterskyrkan i Rom våren 2013. I den här boken finns ett rikligt antal av hans citat samlade i bokstavsordning, från Ambition till Ödmjukhet. *Inbunden*

**Best nr 1895
Extrapris 189:- (229:-)**

En guide till Galaterbrevet

(Martin Wärnelid)
Galaterbrevet avslöjar att du får en ny status och en ny frihet av

Jesus Kristus. Utforska ett brev som kan förändra ditt liv, skriver författaren Martin Wärnelid. *Häftad*

Best nr 1885 Pris 89:-

bibelbutiken

Jesus med judiska ögon

(Svante Lundgren)
Jesus från Nasaret är världshistoriens mest berömda jude. Men från kristet håll har man velat glömma bort att han var jude, och från judiskt håll har man sett honom som en olycka för det

judiska folket. Det här har ändrats i modern tid. I den här boken beskrivs den förändrade synen på Jesus bland judiska forskare.

Best nr 1887 Extrapris 189:- (239:-)

Josef – om Jesu far i Bibeln och den kristna traditionen

(Per Stobaeus)

Josef är en av de mest avbildade personerna i konsthistorien – och samtidigt något av en doldis. Han står lite undanskymd i stallet i Betlehem, men väcker nyfikenhet eftersom han var Jesu far. Vem var

han egentligen? Boken innehåller utvalda bilder från antiken till vår tid dessa anses vara några av konsthistoriens allra vackraste. *Inbunden*

Best nr 1883 Pris 299:-

Oremus – Katolsk Bönbok

Ny utgåva 2014

580 sid, röd skinnimitation med två läsbänd, endast 18 mm tjock, men har ändå god läsbarhet. *Storlek 155x105 mm.*

Best nr 1894 Pris 249:-

Beställ dina varor via
www.bibelbutiken.se
eller ring 018-18 63 39.
Du kan även skicka in talongen nedan! Tack!

Jag beställer följande varor från Bibelbutiken:

Höstläsning (talongpriserna gäller till 141130):

☐ Oremus, 249:- (nr 1894)

☐ Josef, 299:- (nr 1883)

☐ Mina första Bibelberättelser, 139:- (nr 1893)

☐ En guide till Galaterbrevet, 89:- (nr 1885)

☐ Jag tar bussen med de andra, 189:- (229:-) (nr 1895)

☐ Jesus med judiska ögon, 189:- (239:-) (nr 1887)

☐ Barabbas, DVD, 139:- (nr 1891)

☐ Julkort (nr 864), Antal: _____ Kuvert, antal: _____

Jag vill bidra med 50 kr extra till förkryssat projekt när jag handlar böcker:

☐ Ecuador, Pionjärmission, 50:-

☐ Bolivia, Familjer i riskzonen, 50:-

☐ Kuba, Bibelutdelning, 50:-

Sänd talongen till:

**Bibelsällskapet
Box 1235
751 42 Uppsala**

Namn och adress: _____

Varmt tack till
dig som ger bidrag
till våra projekt!

BIBEL

SÄLLSKAPET

En kort beskrivning

Svenska Bibelsällskapets uppdrag är att göra Bibeln känd, tillgänglig och använd i Sverige och i andra länder.

Visionen är att ständigt öppna nya möjligheter till möten mellan människor och Bibeln. Att översätta och sprida Bibeln och hjälpa människor i olika livssituationer och sammanhang att ta del av Bibelns texter ingår därför i målsättningen för arbetet.

Vi är en ekumenisk ideell förening som leds av en styrelse och ett huvudmannaråd. Huvudmannarådet består av representanter för kyrkor och samfund i Sverige, Svenska Akademien, Vitterhetsakademien och Ekumeniska rådet i Finland.

Svenska Bibelsällskapet är en del av en världsvid gemenskap av 147 självständiga, nationella bibelsällskap förenade i United Bible Societies (UBS). Via UBS stödjer vi med hjälp av våra givare en rad internationella projekt som kretsar kring bibelöversättning, bibelspridning, mission och humanitära insatser. Vi drivs med hjälp av gåvor och vi har 90-konto.

Pg 90 06 26-3 Bg 900-6263

information

Bibeläventyret söker bärarlag

Vi vill ge alla barn Bibelns fantastiska berättelser! Därför arbetar vi med Bibeläventyret som undervisar om Bibelns berättelser i skolan i årskurs fyra och fem. Bibeläventyret har utbildade instruktörer som åker ut i skolorna och möter eleverna med allsidig och saklig undervisning som stämmer överens med läroplanen.

I dag har vi lyckats berätta Bibelns berättelser för kanske 300 000 barn i vårt land. Vi har fått vara med och inspirera över 1 000 församlingsarbetare, för att inte tala om alla de lärare som vi fått besöka i skolan. All den positiva respons vi fått utmanar oss att göra allt vi kan för att inte bara nå 20–25 procent av landets fjärde- och femteklassare, utan 50–100 procent inom de närmaste åren. För många skolor och småförsamlingar är bristen på Bibeläventyrare eller ekonomin ett hinder.

Arbetet med Bibeläventyret är beroende av gåvor. För många barn är Bibeläventyret enda kontakten med Bibeln och kristen tro. Bibeläventyret skapar förtroende och möjligheter för ytterligare samarbete mellan skola och församling och förenar dessutom Sveriges samfund i ett gemensamt ekumeniskt arbete.

Tillsammans når vi fler barn

För att nå fler barn och kunna utbilda fler instruktörer behövs pengar. Nu finns möjligheten att bli autogirogivare i Bibeläventyrets unika bärarlag. Du bestämmer själv hur mycket du vill bidra med varje månad. Skicka in talongen nedan eller hör av dig till Olof Brandt så får du Bibeläventyrets särskilda autogiroblankett. (018-18 63 32, olof@bibeln.se)

Foto Olof Brandt

Bibeläventyret i siffror

Har funnits sedan 1999.
Har utbildat 1 016 instruktörer.
Hade 1 522 bokade äventyr 2013.
Över 11 000 klasser har besökts sedan starten.
Ett äventyrsmaterial kostar 600 kr.
Ett äventyr tar 4,5 timmar (per testamente).

Jag önskar information eller material

- ☐ Jag vill bli medlem i Bibelsällskapet för: ☐ 200:- per år, eller ☐ 1 000:-, livslångt medlemskap
- ☐ Jag vill få tidningen Bibel 4 ggr/år
- ☐ Jag vill ge till Bibeläventyret varje månad via autogiro
- ☐ Jag beställer folder om Bibeläventyret, antal : _____
- ☐ Jag önskar läsplanen Bibelläsning & Bön 2014
- ☐ Jag önskar beställningsblad för gåvogram *Högtid/Minne*
- ☐ Jag önskar information kring att skriva testamente
- ☐ Jag vill veta hur min församling kan bli stödförsamling
- ☐ Jag vill få en förteckning över årets insamlingsprojekt

Namn och adress: _____

Telefon: _____

E-post: _____

Sänd talongen till:
Bibelsällskapet
Box 1235
751 42 Uppsala

Foto Karl-Gustaf Mattsson

Lars har 300 biblar i garaget

Lars Laxberg har arbetat som pastor och bibellärare på folkhögskola. Kanske inte så konstigt då att han har över 300 biblar hemma i garaget. Gamla och nya, svenska och utländska. Men ingen ämnad för att samla damm.

– Nej jag vill ju gärna visa min samling och berätta om Bibeln och vad den betyder, säger Lars.

De står uppradade utmed ena väggen i garaget i Hallstahammar. Tretton lådskärmar som är 50x70 cm stora med 10 till 15 biblar i varje. Vackra nytryck och pampiga familjebiblar med hela släkt historier på inledningsbladen, gjorda för hedersplatser i bokhyllor och glasade vitrinskåp. Men även slitna lösladsbiblar för predikanter och vältummade missionärsbiblar på swahili och persiska, hämtade från Chile, Japan och Nya Zeelands mörkaste djungler. Alla vittnesbörd i sig, om ägarnas intresse och bruk. Andra står packade i resväskor för att lätt kunna lastas över till bilen för vidare frakt till föreläsningar och utställningar i skolor, bibliotek och museer.

– Jag reser i hela Sverige med mina biblar, mest i Västernorrland kanske, men även söderöver.

Alltihop började för 20 år sedan när Lars började räkna alla biblar han hade hemma i sin bokhylla.

– Det slutade på 70 stycken, och jag insåg att jag hade början på en liten vacker samling.

Lars sökte snart igenom varenda secondhandbutik och antikvariat han kunde hitta för att leta biblar. Men inte bara svenska.

– Nej, jag bad missionärer och turisttande vänner att ta med sig utländska biblar hem till Sverige.

Inte alltid helt lätt. Vännerna som for till Thailand blev varse att de vistades i ett buddhistiskt land och fick leta tre dagar innan de fann en. Andra ringde och gav bort sina samlingar.

En bekant reste över 80 mil för att överlämna delar av sin fars bibelsamling till mig, bland annat ett nytryck av Gustav Vasas bibel från 1541.

Begripligare text

Äldsta bibeln i Lars samling är en Gustav II Adolfsbibel från 1618. En omarbetning av Gustav Vasas bibel, versindeldad och lättare att förstå. Lars har ett eller flera exemplar av det femtontalet översättningar som därefter gavs ut på svenska.

– Man kan lära sig en del av de gamla. Nyligen läste jag 23:e psalmen i Karl XII:s bibel där det står "Han föder mig på gröna ängar", inte "leder" alltså. Det ger ju det hela en vidare betydelse.

En hel del kuriosabiblar går också att finna i Lars digra samling. Som en Fruntimmersbibel från 1800-talet.

– Den gavs ut av Svenska fruntimmersbibelsällskapet som skickade dem

till präster för att delas ut till fattiga brudar som inte hade råd att köpa någon bibel.

Här finns också världens minsta bibel, knappt större än en lillfingernagel. Den är på 1245 sidor, förminskad 48 000 gånger, och måste ses med digitalt mikroskop för att kunna läsas.

– Men jag har en bönbok som det räcker med ett förstoringsglas att se, en med Fader vår på engelska.

Moderna varianter

Här finns också mängder av senare års bibelutgivningar, som Polisbibeln, Förtagarbibeln, Sportbibeln, Vasaloppsbibeln och fler liknande med nutida vittnesbörd. Ändå saknar Lars fortfarande en och annan bibel i sin samling.

– Jo, jag skulle vilja få tag på The Message, en engelsk parafras som bara finns som Nya testamentet och Psaltaren på svenska. En annorlunda bibel utan versindelning.

Värdet på Lars biblar är inte så högt. Men Lars bryr sig inte om pengarna.

– Nej, tjuvarna får ta dem om de vill, men bara om de lovar att läsa dem också, avslutar Lars Laxberg.

Karl-Gustaf Mattsson

Även Bibelsällskapet har ett par bibelsamlingar som församlingar kan låna. Stora utställningen innehåller 450 föremål och speglar Bibelns historia under 2000 år. Läs mer på webbplatsen eller ring oss!

Kalendarium

25–28 september

Bibelsällskapet deltar i Bokmässan i Göteborg med en monter. Välkommen!

25–26 Oktober

Anders Blåberg besöker Betelkyrkan i Vaggeryd.

10 november

Bibelsällskapets styrelse och huvudmannaråd möts i Uppsala.

18 januari 2015

Bibelns dag.

Bibeläventyrets instruktörskurser i Gamla testamentet:

13–16 oktober

Piperska, Lundsbrunn.

19–22 januari 2015

Åhusgården, Åhus.

Nya testamentet:

20–22 oktober

Piperska, Lundsbrunn (fulltecknad).

2–4 mars 2015

Piperska, Lundsbrunn.

Sänd ett gåvogram!

Via Bibelsällskapet kan du skänka ett vackert gåvogram till någon av dina vänner, uppvakta på högtidsdagen eller hedra någons minne. Samtidigt är du med och bidrar till bibelarbetet i Sverige och i världen. Vi skickar ett fint gåvogram i A4-format till mottagaren med bild och bibelord, din hälsning och en kort rad om att en gåva skänkts till Bibelsällskapet. Skicka ett mejl eller fyll i talongen på sidan 14 för att få beställningsblad! Välkommen att kontakta oss!

Bibelsällskapets gåvogram

Upplevda en vän eller hedra någon minne genom att dela en gåva med hopp och liv, en gåva med merövande!

Via Bibelsällskapets gåvogram är du med och bidrar till bibelarbetet i Sverige och i världen. Gåvogramen du skickar skänker vi till bibelöversättning, bibelutgivning och andra projekt med mening för människor.

Vi skickar ett vackert gåvogram i A4-format till mottagaren med bild och bibelord, din hälsning och en kort rad om att en gåva skänkts till Bibelsällskapet.

Konstnären Risto Luomahti har målat en fin serie för Bibelsällskapet omkring med gåvogram för minnen (nr 9 och 10) och för helged (nr 7). Vi spelat ut gåvogramen efter dina bilder och texter om bibeln? Bland nyheterna finns två nya bibelord om "Att skänka gåvor" till på kassett i att ha nya gåvogram som man kan skicka som julbrev eller andra gåvor som julbrev.

Välkommen att använda talongen nedan. Beskriv du via Internetbank, eller "gåvogram" och skicka till oss via e-post till Lotta Ring och Lennart Wikström. Vi skickar till dig en kopia av ditt gåvogram som du skickar till mottagaren.

1. Månen, bibelorden
2. Månen, bibelorden
3. Drömmar
4. Drömmar
5. Hjärtans hjärta
6. Hjärtans hjärta
7. Hjärtans hjärta
8. Hjärtans hjärta
9. Hjärtans hjärta
10. Hjärtans hjärta
11. Hjärtans hjärta
12. Hjärtans hjärta

Gåvogramfrågor:

Lotta Ring, tfn: 018-18 63 36

E-post: lotta@bibeln.se eller

Växel tfn, 018-18 63 30

E-post: info@bibeln.se

krönikan

av Rudi Zimmer

Rudi Zimmer är generalsekreterare för Brasilianska Bibelsällskapet och ordförande för United Bible Societies styrelse

Fotbollen och Bibeln i Brasilien

Som du förmodligen minns ägde fotbolls-VM rum i Brasilien i somras. Mot bakgrund av detta och att de Olympiska spelen kommer att gå av stapeln i Brasilien 2016 har Brasilianska Bibelsällskapet skapat och utvecklat av en rörelse som heter "Play Fair Brazil" (Fritt översatt: Rent spel i Brasilien).

Inför VM bestämde sig mer än 1 200 kyrkor och kristna organisationer för att stödja satsningen. Resultatet blev att tusentals kristna från olika samfund engagerade sig för att genom olika kreativa aktiviteter sprida Guds ord i samband med att den mest populära sporten i landet var i fokus.

För att utrusta frivilliga och volontärer utvecklade Brasilianska Bibelsällskapet ett komplett sortiment av biblisk litteratur med sport som tema, och här följer en sifferspäckad rapport om hur dessa frivilliga entusiaster lyckades med sitt uppdrag.

Biblar med skraddarsydda omslag för var och en av de tolv värdstäderna producerades, alla med en inlagga för sportintresserade. Det gick åt strax över hundra tusen av dessa. Dessutom delades 113 054 exemplar av Nya testamentet ut med specialdesignat sportbetonat omslag. Johannesevangeliet publicerades på nio stora språk: portugisiska, engelska, franska, tyska, spanska, ryska, arabiska, mandarin och japanska och fick lika stor spridning.

Bibelskrifter som fick titlarna *Segerns hemligheter* och *Vägen till seger* hamnade i händerna på 75 000 fans. 700 000 evangelisationsbroschyrer på engelska, 660 800 på spanska, och mer än 4,5 miljoner broschyrer för barn och ungdomar på portugisiska delades ut, förutom drygt 30,6 miljoner bibeldelar på portugisiska. I slutet av VM resulterade det intensiva arbetet i att mer än 37 miljoner biblar och broschyrer spritts till spelare och fotbollsentusiaster!

Dessutom, i samarbete med Gospel Publishing Mission, trycktes en halv miljon portugisisk-engelska häften som berättar fotbollens historia med fokus på fem stora fotbollsspelares karriärer: Pelé, Cristiano Ronaldo, Fábio Canavaro, Lionel Messi och Kaká. I samarbete med Ath-letes in Action spreds 26 000 Jesusfilmer med kristna vittnesbörd av fem idrottare i världsklass: Kaká, Enoch, Mulenga, Cacau och Guzan.

Som du förstår var det här en enorm kraftsamling och kraftansträngning. Men vad händer nu? Vi sammanställer alla erfarenheterna från VM. De kommer att vara vägledande i våra ansträngningar inför de Olympiska spelen 2016. Be gärna för nya resurser och nya krafter!